

Јован Глигоријевић

МЕТОДИЧКИ ПРИРУЧНИК ЗА НАСТАВУ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

у седмом разреду основне школе

Београд, 2010.

УРЕДНИК
Биљана Бодирога

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКА ОБРАДА
Ликовно-графичка редакција БИГЗ школство

© БИГЗ школство д.о.о.
Ниједан део ове књиге не сме да се умножава,
копира, нити на било који други начин репродукује
без писмене дозволе издавача.

САДРЖАЈ

Увод	4
Циљеви и задаци	6
Облици рада	7
Методе рада	8
Наставна средства	9
Предлог образовних стандарда	10
Годишњи план образовно-васпитног рада	15
Месечни планови рада наставника	16
Предлози наставних припрема	23

Методички приручник за наставу ликовне културе намењен је вама, наставницима ликовне културе, који обликујете и предајете наставно градиво.

Обухвата:

1. Кратак методички увод, који има за циљ да вас подсети на основне циљеве и задатке, као и на наставне облике и методе које се користе у настави ликовне културе за седми разред.
2. Оперативни план рада који је подељен на годишњи план рада и месечне планове прилагођене фонду часова.
3. Предлог припрема за наставне часове са простором за белешке у које можете унети лична запажања и примедбе које би вам биле од користи у наредној школској години.
4. Предлог образовних стандарда за крај обавезног образовања.

Методички приручник за наставу ликовне културе се базира на раду бројних ликовних педагога и учитеља, који су својим педагошким залагањима допринели креативном развоју ученика, као и развоју овог подручја у целини.

Полазећи од наставног плана и програма овај приручник прати њиме предвиђено градиво. Он се допуњује са уџбеником и његов је пратилац у пракси.

Предлози припрема за наставне часове су урађени у складу са узрастом ученика, њиховим различитим могућностима, способностима и интересовањима. Предложени типови часа, облици рада, методе и наставна средства, као и сам садржај часа, могу бити мењани, допуњавани и прилагођавани тренутној ситуацији и потребама.

Предложени тип часа је најчешће обрада (која подразумева и обраду градива кроз практичан рад) или часови вежбе који, поред практичног рада подразумевају и утврђивање. Такав предлог долази из жеље да се ученици мотивишу за решавање ликовних проблема кроз лично истраживање и ликовну игру. Часови проверавања нису наведени због специфичности сваке школе и одељења. Препоручује се да сваки ученик добије оцену за сваки практичан рад, труд и залагање на часу, као и за разумевање градива.

У складу са препорученим типовима часа и облик рада је најчешће комбиновани, фронтално-индивидуални или фронтално-групни, при чему се фронтални део односи на обраду или утврђивање градива, док се индивидуални и групни облик рада односе на практични рад на часу.

У највећем броју случајева препоручено је да се часови естетске анализе одрже у простору галерије, музеја или атељеа уметника ради упознавања ученика са оригиналним ументичким делима и начинима њиховог настанка, као и развијању навика код ученика да посећују места од културног значаја.

Наставна средства би требало користити на што разноврсније начине како би се ученицима непосредно указало на постојање ликовних проблема у природи, савременом свету и медијима као и у њиховом непосредном окружењу.

Препоручено коришћење различитих метода рада чини наставу занимљивијом. Поступно прилажење проблему, уз адекватне примере из света који нас окружује и разноврсне примере из историје уметности, уз практичан рад и радионицу, игровне активности и истраживачки рад ученика најчешћи су препоручени комбиновани метод рада. Циљ оваквог приступа настави, уз одговарајућу корелацију са другим наставним предметима, јесте развијање дивергентних идеја код ученика, при чему се различите сазнајне функције повезују са средствима ликовног изражавања.

Уџбенички комплет *Ликовна култура 7* чине уџбеник ликовне културе са CD-ом и ликовна мапа за седми разред основне школе. Уџбенички комплет у потпуности прати Наставни план и програм издат од стране Министарства просвете. Уџбенички комплет у првом плану има ученика, што се види кроз начин презентације садржаја.

Уџбеник је прегледан са јасно назначеним наставним целинама. Свака од целина, као и свака лекција, почиње фотографијом из свакодневног живота, која ученика уводи у лекцију. Текст лекција је подељен на кратке пасусе илустроване примерима. Примери су изабрани тако да на недвосмислен начин илуструју текст, а да при том приказују дела настала у разним епохама историје уметности, изведена у различитим техникама и материјалима. Поред основног текста постоји и додатни текст одштампан љубичастом бојом који даје додатне информације о уметницима, њиховим делима, правцима у уметности, занимљивостима и слично. Сваки нови термин и уметнички правац су одштампани подебљаним словима, посебно објашњени и где је то било потребно, додатно разјашњени у појмовнику на крају књиге. На крају сваке лекције налази се низ задатака који ученике наводе да се одређеном ликовном проблему самостално посвете у своје слободно време.

Пратећи CD за ученике у себи садржи биографије уметника наведених у уџбенику, линкове за интернет сајтове који се баве ликовним проблемима описаним у уџбенику, квиз из области које уџбеник обрађује, игрице преко којих ученици пролазе кроз градиво, додатне информације о одређеним областима, и компјутерски програм за колажирање.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци наставе ликовне културе:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима, у процесу реализације садржаја, користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепог писања;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Типови часа:

1. Обрада
2. Вежбе
3. Естетска анализа

ОБЛИЦИ РАДА

Фронтални облик рада

Овај облик наставног рада подразумева да наставник истовремено поучава све ученике. Он припрема ученике за наставу, обрађује нове наставне садржаје, увежбава ученике, понавља и систематизује градиво уз усмено проверавање и оцењивање. Фронтални облик рада не би требало да буде једини облик организације наставе јер има доста недостатака. Овај облик рада је економичан, али би га требало комбиновати са другим облицима рада. Боље је да наставник објашњава градиво, излаже и демонстрира, а истовремено разговара са ученицима и подстиче их на сарадњу. Иако ради са целим одељењем, наставник мора водити рачуна о индивидуалним разликама ученика. Слабије ученике наставник треба да подстиче на рад и тако онемогућава појединцима пасиван однос у наставном процесу.

Групни облик рада

Ученици једног одељења поделе се на више група, од по два и више ученика, које на часу раде исте или различите задатке под руководством наставника. Бројност групе зависи од старости ученика, средстава за рад и броја ученика у одељењу. Наставник планира и припрема рад група и даје задужења сваком члану групе понаособ. Ученици добијају могућности за сопствене активности и иницијативу кроз реализацију задатака групе. Групе раде самостално, а представник групе подноси резултате рада целом одељењу. Следи обједињавање резултата рада група под руководством наставника. Овакав облик активира ученике у наставном процесу и оспособљава их за самостално стицање знања, умења и навика, подстиче и развија међусобну сарадњу ученика, а под руководством је наставника.

Индивидуалан облик рада

У индивидуалном облику рада сваки ученик ради самостално на одређеном задатку или сви ученици раде самостално на истом задатку. Сваки ученик ради својим стилем и темпом, те се код ученика развија самосталност и креативност. При задавању задатака наставник треба да води рачуна о индивидуалним разликама ученика.

Комбиновани облик рада

Под комбинованим радом подразумевамо коришћење више различитих облика рада током једног наставног часа.

Постоје различите класификације наставних метода. Наведене су оне које се најчешће користе и које би требало користити у пракси. Ради осавремењавања наставе пожељно би било да се чешће користе наставне методе под редним бројем 2, 5, 6 и 7. Наставник може користити и друге наставне методе које нису овде наведене.

1. Вербални методи:

Монолошки – усмено излагање, предавање, описивање и објашњавање.

Дијалoшки – слободан разговор (комуникација са ученицима), дискусија (полемика, расправа, супротстављање мишљења аргументима).

2. Решавање проблема – хеуристички приступ

Наставник поступно води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема.

3. Рад на тексту и писани радови

Коришћење уџбеника и шире литературе, илустрација, цртежа, дијаграма, графика, шема и самостални радови ученика (школски писмени задаци, контролне вежбе, тестови и реферати).

4. Демонстративни методи

Приказивање карата, шема, скица, појава, стања, активности, филмова, пројекција и друго.

5. Практичан рад и радионица

Лабораторијски и експериментални рад, као и различите врсте практичних вежби и радионица.

6. Игровне активности

Стваралачке, уметничке, драмске, логичке и друге игре, као и задаци отвореног типа у језичком, логичко-математичком, телесно-кинетичком, визуелно просторином, емоционално-социјалном и домену музичке културе.

7. Истраживачки рад ученика

Увођење ученика у поступак научног истраживања на сопственом истраживачком пројекту.

8. Комбинован метод

Овим методом се омогућава истовремено коришћење различитих метода. Постоји више класификација наставних средстава. Овде је дата једна од њих.

Текстуална: штампани и писани текстови.

Визуелна: предмети, фотографије, дијаслике, цртежи, карте, шеме, дијаграми, симболи итд.

Аудитивна: шумови у природи, музички и тонски ефекти, звучни ефекти итд.

Аудио-визуелна: дијафилм са текстом, музиком и звуцима, филмови, ТВ емисије, видео касете, школска телевизија, настава уз помоћ рачунара, видео-пројектора и др.

Мануелна: разноврсни алати, машине, инструменти, апарати, препарати, предмети, материјали и др.

Помоћно-техничка: разноврсне табле, столице, апликатори, показивачи и др.

ПРЕДЛОГ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА

Документ *Предлој образовних стандарда за крај обавезној образовања* настао је као резултат рада у оквиру пројекта Министарства просвете и спорта Републике Србије *Развој школства у Републици Србији*, а реализовао га је Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Образовни стандарди су искази о темељним знањима, вештинама и умењима које ученици треба да стекну до одређеног нивоа у образовању. Основна карактеристика образовних стандарда је то што су дефинисани у терминима мерљивог понашања ученика. Засновани су на емпиријским подацима, а степен њихове остварености може се, из године у годину, емпиријски проверавати. На основу тих провера и пратећих анализа, у интервалима од 4 до 5 година, стандарде је потребно ревидирати. У образовним документима смо и до сада имали формулисание циљеве и задатке за све нивое образовања који се експлицитно наводе у наставним програмима за поједине предмете. Између стандарда, како су у овом документу постављени, и циљева наведених у наставним програмима постоје разлике, како у функцији коју имају, тако и у степену операционализације и у прецизности исказа. Формулације стандарда су конкретне, оперативне и дате у исказима шта ученик зна, може и уме и могуће их је проверити тестирањем или посматрањем. Стандарди су резултат процеса у току којег долази до усаглашавања између ефеката које је образовни систем остварио и оних које треба да постигне у *наредном кораку*.

Карактеристике образовних стандарда

1. Проверљивост спецификованих образовних исхода

Образовни стандарди односе се на конкретна и мерљива, за предмет специфична, знања и умења и вештине ученика.

2. Фокус на темељним знањима

Образовни стандарди конкретизују темељне исходе учења, тј. структурна знања из неке области. Они не покушавају да опишу све детаље и сву разноликост предметног садржаја, већ оно што је најбитније.

3. Кумулативност

Образовни стандарди узимају у обзир сва битна знања која ученик стиче током школовања. Такође, највиши нивои знања подразумевају овладаност садржајима са претходних нивоа.

4. Диференцијација

Образовни стандарди праве разлику између различитих нивоа постигнућа, према степену остваривања компетенције коју описују.

5. Разумљивост

Образовни стандарди су формулисани јасно, концизно и помоћу појмова разумљивих за све учеснике у систему образовања.

6. Изводљивост

Захтеви који су дефинисани у оквиру стандарда представљају изазов за ученике и наставнике, а могу бити остварени уз адекватно ангажовање.

7. Обавезност за све

Образовни стандарди се примењују на све ученике.

Нивои постигнућа

Образовни стандарди формулисани су на три нивоа постигнућа.

1. Основни ниво

На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења. Та функционална и трансферна постигнућа су неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Овде су смештена и она знања и умења која нису једноставна, али су тако темељна да заслужују посебан напор, који је потребан да би њима овладали готово сви ученици.

2. Средњи ниво

На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да покаже. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво.

3. Напредни ниво

На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама.

Намена образовних стандарда

Документ о образовним стандардима данас има већина земаља, а у Европи готово све земље. Једна од намена оваквих докумената јесте да уједначе квалитет функционисања све више децентрализованих образовних система, како на националном, тако и на интернационалном нивоу. Стандарди обезбеђују да сви ученици на крају одређеног образовног нивоа имају једнако квалитетна знања.

Образовни стандарди објективизују и стандардизују школско оцењивање знања. На школским оценама су засноване далекосежне животне одлуке, као

што је избор школе и професије. Међутим, критеријуми оцењивања које примењују наставници могу бити субјективни. Проблем са различитим критеријумима оцењивања не може бити решен без усаглашених стандарда ученичких постигнућа. Када су критеријуми јасно и прецизно дефинисани, као што је то случај са образовним стандардима, наставник може лако да их примени. Тиме се повећава објективност свакодневног школског оцењивања, као и упоредивост школских оцена, што уједначава шансе ученика при упису у наредни ниво школовања. Уз то, стандарди омогућавају одговарајућим стручним институцијама да развијају наставне материјале који ће бити квалитетна подршка наставнику и ученицима у њиховом свакодневном раду.

Стандарди ће помоћи наставницима да јасније сагледају хијерархију образовних циљева и задатака и да усмере напоре ка налажењу оних наставних облика, метода и средстава који у највећој мери доприносе њиховом остваривању. Стандарди ће омогућити ученицима увид у то шта се од њих очекује, шта треба да науче и како ће се њихово учење проверавати, што ће им помоћи да усмере додатну пажњу и напоре на суштинске делове градива. Ученици ће моћи да преузму већу одговорност за сопствено учење када знају шта се од њих очекује и које стандарде треба да остваре. Такође, њима се унапређује комуникација између школе и родитеља, који сада тачно знају шта могу да очекују од школе у погледу образовања деце и могу активно да помогну у раду школе.

Образовни стандарди су дефинисани за следеће области ликовне културе:

- медији, материјали и технике визуелних уметности,
- елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности,
- улога, развој и различитост визуелних уметности.

Термином визуелна уметност обухваћени су традиционални медији ликовних и примењених уметности (цртање, сликање, вајање, графика, керамика, костимографија...), савремени медији (телевизија, филм, сви облици дизајна и дигиталне уметности...), архитектура, фолклорна уметност и уметнички занати (ткање, грнчарија, накит, радови у дрвету, папиру и другим материјалима).

У оквиру сваке области развијени су кратки искази по нивоима, тј. описане су способности, знања и вештине ученика. Они су дефинисани преко кључних компоненти учења.

Следећи искази описују шта ученик-ца зна и уме на основном – 1. нивоу:

1. Медији, материјали и технике визуелних уметности

ЛК.1.1.1. – разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности

ЛК.1.1.2. – изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове

ЛК.1.1.3. – описује свој ради и радове других (нпр. исказује утисак)

2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) Визуелних уметности

ЛК.1.2.3. – описује свој ради и радове других (нпр. исказује утисак)

3. Улога, развој и различитост визуелних уметности

ЛК.1.3.1. – описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода

ЛК.1.3.2. – зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...)

ЛК.1.3.3. – познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...)

ЛК.1.3.4. – зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу

Стандарди су означени на следећи начин: скраћеница за назив предмета (ЛК – ликовна култура); први број као ознака за ниво (1. – основни ниво, 2. – средњи ниво, 3. – напредни ниво); други број као ознака за област (1.,2. и 3) и трећи број као редни број стандарда у одређеној области на одређеном нивоу.

Стандарди ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. се понављају. Они припадају и остварују се и у првој (1. Медији, материјали и технике визуелних уметности) и у другој области (2. Елементи, принципи и садржаји визуелних уметности). Разлог за такво понављање проистиче из специфичне, синетичке природе учења у оквиру предмета Ликовна култура. Такође, у складу је са активностима које се спроводе на часу у оквиру којих се увек прожимају садржаји из различитих области.

Следећи искази описују шта ученик-ца зна и уме на средњем – 2. нивоу:

1. Медији, материјали и технике визуелних уметности

ЛК.2.1.1. – познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности

ЛК.2.1.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)

2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) Визуелних уметности

ЛК.2.2.1. – одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт

ЛК.2.2.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)

3. Улога, развој и различитост визуелних уметности

ЛК.2.3.1. – лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст

Стандарди ЛК.2.1.2. и ЛК.2.2.2. се понављају. Они припадају и остварују се и у првој (1. Медији, материјали и технике визуелних уметности) и у другој области (2. Елементи, принципи и садржаји визуелних уметности). Разлог за такво понављање проистиче из специфичне, синтетичке природе учења у оквиру предмета Ликовна култура. Такође, у складу је са активностима које се спроводе на часу у оквиру којих се увек прожимају садржаји из разних области.

Следећи искази описују шта ученик-ца зна и уме на напредном – 3. нивоу:

1. МЕДИЈИ, МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ

ЛК.3.1.1. – познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности

ЛК.3.1.2. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју

2. ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ И САДРЖАЈИ (ТЕМЕ, МОТИВИ, ИДЕЈЕ...) ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ

ЛК.3.2.1. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју

ЛК.3.2.2. – изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат

ЛК.3.2.3. – користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других

ЛК.3.2.4. – уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других

3. УЛОГА, РАЗВОЈ И РАЗЛИЧИТОСТ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ

ЛК.3.3.1. – анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)

ЛК.3.3.2. – описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности

ЛК.3.3.3. – користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности

ЛК.3.3.4. – разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.

Стандарди ЛК.3.1.2. и ЛК.3.2.1. се понављају. Они припадају и остварују се и у првој (1. Медији, материјали и технике визуелних уметности) и у другој области (2. Елементи, принципи и садржаји визуелних уметности). Разлог за такво понављање проистиче из специфичне, синтетичке природе учења у оквиру предмета Ликовна култура. Такође, у складу је са активностима које се спроводе на часу у оквиру којих се увек прожимају садржаји из разних области.

ГОДИШЊИ ПЛАН ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

1)	Развијање перцепције на основу ритмичких структура природних појава, облика и уметничких дела, као и естетског процењивања; развијање способности за комбиновање и конструисање.
2)	Развијање способности правилног уочавања и препознавања величина и односа величина и њихово представљање ликовним језиком.
3)	Развијање осећаја за простор; развијање сензибилитета за равнотежу у композицији; развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима; развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.
4)	Развијање љубави према ликовном наслеђу; развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука; развијање моторике.
5)	Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја и тако развијају интересовање за оплемењивање. и заштите природе и смисао за унапређивање културе живљења.
6)	Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење.
7)	Развијање способности сарадње и самопоуздања у тимском раду.
8)	Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената на примерима националног и светског ликовног уметничког наслеђа.

ТЕМАТСКИ ПЛАН РАДА

Р. БР.	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА			
		ОБРАДА	ВЕЖБАЊЕ	ЕСТЕТСКА АНАЛИЗА	УКУПНО
1.	АРАБЕСКА	1	2	1	4
2.	ПРОПОРЦИЈЕ	1	1,5	1/2	4
3.	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	16	2	2	20
4.	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА, ИГРЕ И ЗВУКА	2	3+2/3	1/3	6
5.	ФОТОГРАФИЈА	1/2	1	1/2	2
УКУПНО		22	10	4	36

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА

МЕСЕЦ: СЕПТЕМБАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
1.	1	Арабеска	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, биологија, географија, математика, музичка култура, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална, помоћно техничка
	2	Арабеска	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, биологија, географија, математика, музичка култура, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална
	3	Арабеска	вежбе	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, биологија, географија, математика, музичка култура, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална
	4	Арабеска	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, биологија, географија, математика, музичка култура, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална
	5	Пропорције	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, биологија, географија, математика, музичка култура, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална, помоћно-техничка, мануелна
2.							

МЕСЕЦ: ОКТОБАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
2.	6	Пропорције	обрада, утврђивање	фронтални	комбиновани	биологија, географија, историја, математика, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална, помоћно-техничка, мануелна
	7	Пропорције	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	биологија, историја, математика, физичко васпитање	визуелна, текстуална
	8	Пропорције	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	биологија, историја	визуелна, текстуална
3.	9	Компоновање величина у простору	обрада, утврђивање	комбиновани	комбиновани	историја, математика, техничко образовање и информатика	визуелна, мануелна, помоћно-техничка

МЕСЕЦ: НОВЕМБАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
3.	10	Компоновање величина у простору	вежбе	комбиновани	комбиновани	историја, математика, техничко образовање и информатика	визуелна, помоћно-техничка, мануелна
	11	Компоновање величина у простору	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	историја, техничко образовање и информатика, физика	визуелна, текстуална
	12	Компоновање величина у простору	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	историја, математика, техничко образовање и информатика, физика	визуелна, текстуална
	13	Компоновање величина у простору	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	историја, математика, техничко образовање	визуелна, текстуална, помоћно-техничка

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА

МЕСЕЦ: ДЕЦЕМБАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					НАСТАВНА СРЕДСТВА
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
3.	14	Равнотежа облика и масе у простору	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	физика, физичко васпитање, техничко образовање	визуелна, текстуална
	15	Равнотежа боје у простору	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална
	16	Понављање и степеновање облика у простор	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура	визуелна, текстуална
	17	Понављање и степеновање облика у простор	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	географија, биологија, математика, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка

МЕСЕЦ: ЈАНУАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					НАСТАВНА СРЕДСТВА
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
3.	18	Компоновање више ритмичких целина различитог значења у простору	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура	визуелна, текстуална,
	19	Компоновање више ритмичких целина различитог значења у простору	вежбе	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура	визуелна, текстуална

МЕСЕЦ: ФЕБРУАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
3.	20	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	обрада	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, физика	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка, мануелна
	21	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	обрада	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физика	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка, мануелна
	22	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	вежбе	комбиновани	комбиновани	историја, физика, математика	визуелна, текстуална
	23	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	обрада	комбиновани	комбиновани	историја, математика, физика, музичка култура, ттехничко образовање и информатика	визуелна, текстуална, мануелна

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА

МЕСЕЦ: МАРТ		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
4.	24	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	обрада, вежбе	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, математика, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална, мануелна
	25	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	обрада, вежбе	комбиновани	комбиновани	физика, биологија, техничко образовање и информатика	визуелна, текстуална, помоћно-техничка
	26	Сродност ликовних вредности у одређеном простору	обрада, вежбе	комбиновани	комбиновани	историја	визуелна, текстуална
	27	Сродност ликовних вредности у одређеном простору	вежбе	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура	визуелна, текстуална

МЕСЕЦ: АПРИЛ		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
4.	28	Естетска анализа	естетска анализа	фронтални	комбиновани	историја, географија, биологија, музичка култура, физика	визуелна, текстуална
	29	Обједињавање покрета, игре и звука	обрада, вежбе	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	визуелна
	30	Обједињавање покрета, игре и звука	вежбе	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физичко васпитање, физика, техничко образовање и информатика	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка

МЕСЕЦ: МАЈ		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
4.	31	Обједињавање покрета, игре и звука	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физичко васпитање	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка
	32	Обједињавање покрета, игре и звука	вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физичко васпитање, физика, техничко образовање и информатика	помоћно-техничка, мануелна, аудио-визуелна
	33	Обједињавање покрета, игре и звука	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физичко васпитање, физика, техничко образовање и информатика	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка
	34	Обједињавање покрета, игре и звука	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка

МЕСЕЦ: ЈУН		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
5.	35	Фотографија	обрада, вежбање	комбиновани	комбиновани	историја, физика, хемија, грађанско васпитање, техничко образовање и информатика	текстуална, визуелна, помоћно-техничка
	36	Фотографија	вежбање	комбиновани	комбиновани	историја, физика, хемија, грађанско васпитање, техничко образовање и информатика	мануелна

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 1	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе		
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални		
Наставна тема	АРАБЕСКА	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, практичан рад и радионица		
Наставна јединица	Арабеска	Корелација	српски језик и књижевност, биологија, математика, географија, музичка култура, техничко образовање и информатика		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, помоћно-техничка		
Васпитно- образовни задачи	Развијање перцепције на основу ритмичких структура природних појава, облика и уметничких дела, као и естетског процењивања. Развијање способности за комбиновање и конструисање.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	визуелна, текстуална, помоћно-техничка		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3.				
Уводни део часа 10`					
У уводном делу часа подсетити ученике на градиво и појмове из 5. разреда: орнамент, врсте орнамента (апстрактни, биљни, комбиновани), као и појмове фриза и розете. Који се елементи могу искористити за прављење орнамента. Показати примере из разних култура кроз историју уметности и упоредити са орнаментима са којима се свакодневно сусрећемо (фасаде, гардероба, модерни дизајн...).					
Главни део часа 25`					
1. Ученике упознати са посебном врстом орнамента – арабеском. Арабеска је заснована на кривој линији која представља стилизован биљни облик. Показати примере из исламске културе. Објаснити разлику између хришћанског и исламског декорисања храмова. Арабеска се јавља и у писму (Алхамбра) и у декорацији свакодневних предмета (ћилими, тањери и сл.). Арабеска се није задржала само у исламској култури (приказати примере из европске уметности и архитектуре 17., 18. и 19. века у којима је присутна арабеска). Упознати ученике са уметничким правцима у којима арабеска игра важну улогу: арт нуво, сецесија, југенд стил, бидермајер. Приказати неколико дела савремене уметности у којој је искоришћена арабеска. Упознати ученике са појмом вињете. (25 мин.) 2. Задати ученицима задатак да за 10 минута направе вињету инспирисану биљним мотивом у свесци. (10 мин.)					
Завршни део часа 10`					
Кроз разговор са ученицима извршити краћу естетску анализу радова.					
Потребан материјал и прибор за следећи час		цртаћи или сликарски прибор по избору ученика			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 2	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе		
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални		
Наставна тема	АРАБЕСКА	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, практичан рад и радионица, истраживачки рад ученика		
Наставна јединица	Арабеска	Корелација	српски језик и књижевност, биологија, математика, географија, музичка култура, техничко образовање и информатика		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална		
Васпитно- образовни задачи	Развијање перцепције на основу ритмичких структура природних појава, облика и уметничких дела као и естетског процењивања. Развијање способности за комбиновање и конструисање	Потребан материјал и прибор за практичан рад	цртаћи или сликарски прибор по избору ученика		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3.				
Уводни део часа 10`					
Подсетити ученике на појмове научене на претходном часу: арабеска, калиграфија, вињета, као и на поменуте уметничке правце: сецесија, арт нуво, југенд стил.					
Главни део часа 25`					
Ученицима задати задатак да донешене узорке биљака стилизовано представе на мањем папиру, а затим да на формату свог блока конструишу композицију у којој ће стилизовану представу комбиновати на различите начине. За време рада обилазити ученике и вршити коректуру.					
Завршни део часа 10`					
Кроз разговор са ученицима извршити краћу естетску анализу радова.					
Потребан материјал и прибор за следећи час	цртаћи или сликарски прибор по избору ученика				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 3	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	АРАБЕСКА	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, практичан рад и радионица, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Арабеска	Корелација	српски језик и књижевност, биологија, математика, географија, музичка култура, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање перцепције на основу ритмичких структура природних појава, облика и уметничких дела, као и естетског процењивања. Развијање способности за комбиновање и конструисање.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	цртаћи или сликарски прибор по избору ученика	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на појмове са претходних часова: арабеска, калиграфија, вињета, и на уметничке правце сецесија, арт нуво, југенд стил.				
Главни део часа 30`				
Ученици настављају рад са претходног часа. За време рада вршити индивидуалну коректуру. Подстицати ученике на експериментисање. Решења поредити са сличним примерима из историје уметности.				
Завршни део часа 10`				
Направити естетску анализу радова, пустити ученике да сами говоре о својим радовима и направити изложбу радова у учионици.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		тушеви у боји		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 4	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	АРАБЕСКА	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, практичан рад и радионица, практичан рад и радионица	
Наставна јединица	Арабеска	Корелација	српски језик и књижевност, биологија, математика, географија, музичка култура, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред,	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање перцепције на основу ритмичких структура природних појава, облика и уметничких дела као и естетског процењивања. Развијање способности за комбиновање и конструисање.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	тушеви у боји	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на појмове са претходних часова: арабеска, калиграфија, вињета, као и на уметничке правце: сецесија, арт нуво, југенд стил. Посебну пажњу обратити на калиграфију.				
Главни део часа 25`				
Дати ученицима задатак да одређени текст испишу помоћу стилизованих биљних и животињских мотива и кривих линија. У току часа обилазити ученике и вршити коректуру.				
Завршни део часа 15`				
Направити мању изложбу на табли и анализирати радове кроз разговор са ученицима.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		меке оловке, гумице		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 5	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе		
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални		
Наставна тема	ПРОПОРЦИЈЕ	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, практичан рад и радионица		
Наставна јединица	Пропорције	Корелација	биологија, географија, математика, историја, техничко образовање и информатика		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, помоћно-техничка, мануелна		
Васпитно - образовни задачи	Развијање способности правилног уочавања и препознавања величина и односа величина и њихово представљање ликовним језиком.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке, гумице		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.4.				
Уводни део часа 10`					
Ученике навести да размишљају о пропорцијама на примеру куварских рецепата. Променом пропорција у кулинарству се мења укус, а у ликовним уметностима изглед. Ученике упознати са појмом пропорција као односом величина. Преко једноставне мртве природе и примера из природе, архитектуре (спратови) и сл. упознати ученике са појмом модула, основне јединице мере. Подсетити ученике на технику визирања коју су радили у петом разреду. Провежбати визирање са одељењем неколико минута.					
Главни део часа 30`					
Од ученика тражити да, користећи технику визирања, што верније нацртају мртву природу. У току рада обилазити ученике и вршити коректуру. Подсећати ученике да руку којом визирају морају држати исправљену као и да визир мора градити прав угао са линијом погледа.					
Завршни део часа 5`					
Позивати ученике да одељењу представе своје радове. Препустити ученицима да их коментаришу, анализирају и критикују. По потреби указивати на успешно решен проблем или на ликовне вредности радова.					
Потребан материјал и прибор за следећи час					

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 6	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, утврђивање	
Школа		Облик рада	фронтални	
Наставна тема	ПРОПОРЦИЈЕ	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Пропорције	Корелација	биологија, географија, математика, историја, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, помоћно-техничка, мануелна	
Васпитно-образовни задаци	Развијање способности правилног уочавања и препознавања величина и односа величина и њихово представљање ликовним језиком.	Потребан материјал и прибор за практичан рад		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз разговор са ученицима подсетити их на градиво са претходног часа. Понововити појмове: пропорције, визуирање, модул. Подсетити ученике на метод визуирања и његово коришћење.				
Главни део часа 30`				
Указати ученицима на различитост пропорција људи, жена, деце. Објаснити појам канона и навести примере закона о пропорцијама људског тела у египатској, грчкој, византијској и ренесансној уметности. Указати ученицима на значај положаја тела и покрет у скулптури преко поређења египатских, грчких и ренесансних скулптура. Посебно објаснити положај контрапост. Преко примера објаснити да различите пропорције могу бити складне на различите начине. Поменути и укратко објаснити златни пресек. Упознати ученике са законима пропорција људског лица, као и приказивање лица у различитим културама. Преко репродукција реалистичних дела указати на привидну промену пропорција у зависности од положаја. Објаснити главу као куглу са средишњим осама. Упоредити главу са земаљском куглом, а средишње осе са гриничом и екватором.				
Завршни део часа 10`				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са часа и поново погледати неке од репродукција.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		меке оловке, пастели или сликарски угљен		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 7	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ПРОПОРЦИЈЕ	Метод рада	вербални, демонстративни, практичан рад и радионица, игровне активности	
Наставна јединица	Пропорције	Корелација	биологија, математика, историја, физичко васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање способности правилног уочавања и препознавања величина и односа величина и њихово представљање ликовним језиком.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке, пастели или сликарски угљен	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3.			
Уводни део часа 5`				
<p>Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Кроз разговор са ученицима подсетити на градиво са претходног часа. Поновити појмове: пропорције, канон, визирање, модул, покрет, контрапост. Подсетити их на важност уочавања различитих пропорција у циљу постизања сличности са моделом.</p> <p>Упознати ученике са појмом крокија (брзог цртежа). Приказати неколико крокија великих мајстора (Микеланђело, Едгар Дега, Жорж Сера, Пабло Пикасо) и неколико скица стрип јунака.</p>				
Главни део часа 35`				
<p>Поставити једног од ученика као модел на видно место у учионици и тражити од њега да заузме интересантан положај. Од осталих ученика тражити да модел скицирају за неколико минута обраћајући пажњу на пропорције и покрет. Моделе и позе мењати на сваких неколико минута.</p> <p>У току рада охрабривати ученике и вршити коректуру.</p>				
Завршни део часа 5`				
<p>Позвати ученике да одељењу представе своје радове. Препустити ученицима да их коментаришу, анализирају и критикују. По потреби указивати на успешно решен проблем или на ликовне вредности радова.</p>				
Потребан материјал и прибор за следећи час		обичне и меке оловке и оловке у боји		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 8	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе		
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални		
Наставна тема	ПРОПОРЦИЈЕ	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица		
Наставна јединица	Пропорције	Корелација	биологија, историја		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална		
Васпитно - образовни задачи	Развијање способности правилног уочавања и препознавања величина и односа величина и њихово представљање ликовним језиком.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	обичне и меке оловке и оловке у боји		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.				
Уводни део часа 5`					
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Поновити појмове: пропорције, канон, визирање, модул, покрет, контрапост, кроки. Подсетити их на важност уочавања различитих пропорција, положаја и карактера у циљу постизања сличности са моделом.					
Главни део часа 30`					
Преко примера из историје уметности, савремене штампе и сличних области упознати ученике са појмом карикатуре. Указати на важност проналажења најкарактеристичнијих елемената лица, тела и делатности и начине на који се они могу приказати на смешан начин.					
Дати ученицима задатак да ураде карикатуру неког од запослених у школи (само не наставника ликовног) или неке познате личности.					
Завршни део часа 10`					
Позивати ученике да одељењу представе своје радове. Препустити ученицима да их коментаришу, анализирају и критикују. По потреби указивати на успешно решен проблем или на ликовне вредности радова.					
Потребан материјал и прибор за следећи час			меке графитне оловке или црни туш.		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 9	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, утврђивање		
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални		
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практичан рад и радионица		
Наставна јединица	Компоновање величина у простору	Корелација	математика, историја, техничко образовање и информатика		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна, помоћно-техничка		
Васпитно-образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке графитне оловке или црни туш		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.				
Уводни део часа 10`					
Указати на разлику између три видљиве димензије простора у коме живимо и две димензије слике. Указати на проблем који се јавља при покушају представљања треће димензије. Упознати ученике са појмом перспективе.					
Главни део часа 25`					
Упознати ученике са историјом и правилима линеарне перспективе. Указати ученицима да се изглед света мења са сваком нашим покретом и да предмети привидно мењају своју величину у зависности од удаљаности. Приказати примере из историје уметности на којима се паралелне праве скупљају у једној тачки која се налази на висини са које сликар посматра призор. Приказати више примера у којима су те висине другачије. Указати на то да се хоризонт налази на висини наших очију. Упознати ученике са појмовима линија недогледа и тачка недогледа. Указати ученицима на то да само хоризонталне линије привидно мењају свој положај док вертикалне остају исте. Указати и на то да врх ближег предмета не мора омавезно бити позициониран ниже на слици од удаљенијег. Користити примере из историје уметности и 3D анимација.					
Завршни део часа 5`					
Тражити од ученика да покушају да прикажу простор скицирајући са свог места учионицу и фигуре у њој. Подсетити их да визирањем могу прецизније одредити привидно смањивање облика у простору.					
Потребан материјал и прибор за следећи час			меке оловке, гумице		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 10	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практичан рад и радионица, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Компоновање величина у простору	Корелација	математика, историја, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна, помоћно-техничка, мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке, гумице	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Подсетити ученике на градиво са претходног часа. Још једном прегледати неколико примера из историје уметности и поновити појмове перспективе, линије хоризонта, тачке и линија недогледа.				
Главни део часа 30`				
Извести ученике у ходник школе и дати им задатак да га што верније представе користећи визирање и правила линеарне перспективе. На цртежима се, поред архитектуре, могу наћи и људске фигуре. У току рада вршити коректуру храбрити ученике и подсећати на градиво са претходног часа. У току рада упознати ученике са појмовима ваздушне, птичје и жабље перспективе.				
Завршни део часа 5`				
Повратак у учионицу, кратак разговор о радовима.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		темпере		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 11	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практичан рад и радионица	
Наставна јединица	Компоновање величина у простору	Корелација	историја, физика, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно-образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Подсетити ученике на градиво са претходних часова. На примерима из историје уметности приказати различита решења и технике приказивања треће димензије и упознати ученике са појмовима вертикалне, обрнуте, колористичке и семантичке перспективе. Упознати ученике са кубистичким радовима Пабла Пикаса и Жоржа Брака и појмом полиоперспективе.				
Главни део часа 30`				
Дати ученицима задатак да темперама на папиру насликају портрет свог друга из клупе у кубистичком стилу.				
Завршни део часа 5`				
Сређивање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		папири у боји, маказе, блокови бр5, папири формата А4, лепак		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 12	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, хеуристички, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Компоновање величина у простору	Корелација	математика, физика, историја, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	папири у боји, маказе, блок бр.5, папири формата А4, лепак	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Увести ученике у проблем питањем од чега зависи да ли ће нешто на слици изгледати велико или мало. Може ли на малој слици нешто да изгледа веће него на великој? Зависи ли то од величине слике или од величине предмета у односу на формат слике? Помоћу две Сезанове слике јабука и сличних примера из историје уметности указати ученицима на то да величине предмета на сликама процењујемо у односу на формат слике као и на основу међусобних односа величина слика низа предмета. Поредити ове слике са Магритовом сликом јабуке и сличним примерима указати на то да другачије распоређене величине и положај истог предмета у оквиру формата битно мења изглед целе слике и утисак који она даје.				
Главни део часа 30`				
1. Дати ученицима задатак да од папира у боји исеку неколико парова различитих облика величине до 10цм. и да их поделе на две једнаке групе. (10 мин.) 2. Тражити од ученика да облике из прве групе компоњују на папиру из блока бр. 5. (10 мин.) 3. Тражити од ученика да облике из друге групе компоњују на папиру формата А4. У току рада подстицати ученике да уоче разлику између привидне величине исечених облика у оквиру формата. (10 мин.)				
Завршни део часа 5`				
Приказати неколико изабраних радова на којима се налазе исти облици на различитим форматима. Упоредити утисак који остављају исти облици у оквиру различитих формата.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 13	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративна, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Компоновање величина у простору	Корелација	историја, математика, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке, гумице	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
<p>Подсетити ученике на градиво са претходног часа. Објаснити појам формата слике као одређени простор у коме се одвија ликовна активност. Упознати ученике са појмом композиције као начином на који су распоређени ликовни елементи у оквиру формата. Објаснити да у композиције спадају сва сликарска, вајарска, графичка, дизајнерска и архитектонска дела.</p> <p>Преко примера из историје уметности указати ученицима да најочљивији елементи често стоје у линији или граде неки геометријски облик. Приказати примере хоризонталне, вертикалне, дијагоналне, кружне и зракасте композиције. Указати да неки облици стварају утисак мировања, кретања, узбуђења и сл.</p>				
Главни део часа 30`				
<p>У сарадњи са ученицима поставити једноставну мртву природу. Тражити од ученика да скицирају мртву природу на папиру, водећи рачуна о композицији унутар формата папира.</p> <p>У току рада обилазити ученике, вршити коректуру и подсећати их на знања о линеарној перспективи и методи визуирања.</p>				
Завршни део часа 5`				
Анализирати ученичке радове, допустити ученицима да разговарају о радовима и да их коментаришу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		глина, алати за обраду глине		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 14	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Равнотежа облика и масе у простору	Корелација	физика, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Преко примера из историје уметности објаснити ученицима појам равнотеже у ликовним уметностима и њену важност. Указати на постојање симетричне и асиметричне равнотеже и разлике међу њима. Указати ученицима на то да сви ликовни елементи учествују у стварању равнотеже. Напоменути да теже делују облици који су већи од мањих, они издвојени од груписаних, геометријски од природних.				
Главни део часа 30`				
Задати ученицима задатак да од глине направе скулптуру при чијем стварању ће обратити пажњу на свесно остваривање равнотеже. У току рада обилазити ученике, подстицати их да своју скулптуру посматрају са свих страна и да на различите начине остварују равнотежу.				
Завршни део часа 5`				
Сређивање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		тушеви у боји		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 15	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Равнотежа боје у простору	Корелација	физика, физичко васпитање, музичка култура, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	тушеви у боји	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Кроз дијалог са ученицима поновити градиво са претходног часа. Погледати неке од радова са претходног часа и коментарисати на које начине је на њима остварена равнотежа. Подсетити ученике да сви ликовни елементи учествују у стварању равнотеже. Кроз примере из историје уметности указати ученицима на начине на које су уметници остваривали равнотежу помоћу боје.				
Главни део часа 30`				
Упознати ученике са висећим радовима Александра Калдера. Тражити од ученика да на папиру тушевима у боји насликају рад који би представљао скицу за њихову скулптуру инспирисану Калдером.				
Завршни део часа 5`				
Направити мању изложбу на табли учионице. Разговарати са ученицима о радовима. Сређивање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		тушеви у боји		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 16	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Понављање и степеновање облика у простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, географија, биологија	
Извори и литература	уџбеник за 5. и 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	тушеви у боји	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Подсетити ученике на појам ритма у ликовним уметностима из петог разреда. Навести појаве ритма у природи, свакодневном животу, музици. Тражити од ученика да наведу појаве монотоних и разноликих ритмова. Преко примера из историје уметности упознати ученике са појмовима ритмичка целина, интервал, репетиција, варијација и градација.				
Главни део часа 30`				
Дати ученицима задатак да, тушевима у боји на папиру, мултиплицирају једноставан геометријски облик користећи варијацију и градацију. У току рада обилазити ученике и вршити коректуру. Подсећати ученике на знања стечена на часовима на којима је било речи о компоновању величина у оквиру формата и равнотежи.				
Завршни део часа 5`				
Спремање учионице				
Потребан материјал и прибор за следећи час		мека жица, кљешта		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 17	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Понављање и степеновање облика у простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. и 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	мека жица, кљешта	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Подсетити ученике на градиво са претходног часа и појмове ритмичка целина, интервал, репетиција, варијација и градација. Напоменути да постоје и компликованији облици ритма. Кроз примере из историје уметности и у корелацији са музичком културом објаснити појам алтернације.				
Главни део часа 30`				
Ученицима дати задатак да од меке жице направе viseћу скулптуру на којој ће се одређени облици наизменично понављати. У току рада обилазити ученике и подстицати их да размишљају о алтернацији као облику ритма који ће искористити у свом делу.				
Завршни део часа 5`				
Спремање учионице				
Потребан материјал и прибор за следећи час		темпере		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 18	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Компоновање више ритмичких целина различитог значања у простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на градиво са претходних часова. Поновити појмове перспективе, као и компоновање величина у простору и ритма. Преко примера из историје уметности указати ученицима да на једном делу може постојати више ритмичких целина.				
Главни део часа 35`				
Дати ученицима задатак да насликају градски или сеоски пејзаж по сећању. Кроз разговор са ученицима набројати неке од елемената који се јављају и понављају у пејзажу. У току рада подстицати ученике да при приказивању различитих група елемената воде рачуна о врсти ритма коју ће применити. Подсећати ученике да воде рачуна о компоновању величина унутар формата, као и међусобног односа величина.				
Завршни део часа 5`				
Спремање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		темпере		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 19	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, практичан рад и радионица,	
Наставна јединица	Компоновање више ритмичких целина различитог значања у простору.	Корелација	српски језик и књижевност, историја, географија, биологија, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. и 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на градиво са претходних часова. Поновити појмове перспективе, компоновања величина у простору и ритма.				
Главни део часа 35`				
Ученици настављају рад започет на претходном часу. У току рада обилазити ученике и вршити коректуру.				
Завршни део часа 5`				
Кроз разговор са ученицима извршити естетску анализу неколико радова. Посебну пажњу обратити на постојање више ритмичких целина.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, четке, посуде за воду, палете, заштита за клупе, крпице и други материјал за сликање			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 20	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка, мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за контраст. Развијање способности за препознавање различитих начина коришћења светлосних контраста у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере, четке, посуде за воду, палете, заштита за клубе, крпице и други материјал за сликање	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Упознати ученике са појмом контраста као очигледне разлике између појава или ствари. Тражити од ученика да наведу различите примере контраста. Посебно се задржати на контрасту светло-тамно. Подсетити ученике на градиво из шестог разреда и часове на којима се обрађивао појам валера и валерских кључева. Преко примера из историје уметности, позоришне уметности, слика са концерта популарне музике и сл. приказати ученицима различите начине употребе контраста светло – тамно.				
Главни део часа 30`				
Дати ученицима задатак да темперама на папиру представе неки драматичан догађај. Тражити од ученика да драматичност потпомогну светло – тамним контрастима. Тражити од ученика да црну и белу боју користе само да би постигли различите валере хроматских боја и да се нигде не појављују у чистој форми.				
Завршни део часа 5`				
Спремање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, четке, посуде за воду, палете, заштита за клубе, крпице и други материјал за сликање			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 21	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. и 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка, мануелна	
Васпитно-образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за контраст. Развијање способности за препознавање различитих начина коришћења светлосних контраста у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере, четке, посуде за воду, палете, заштита за клупе, крпице и други материјал за сликање	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз разговор са ученицима обновити градиво са претходног часа. Обновити појмове: контраст, валер, валерски кључеви, хроматске и ахроматске боје. Поново погледати неке од примера из историје уметности на којима је очигледан контраст светло-тамно и упоредити их са неким од започетих радова.				
Главни део часа 35`				
Ученици настављају рад започет на претходном часу. У току рада обилазити ученике, вршити коректуру и подсећати ученике на тражени начин коришћења ахроматских боја.				
Завршни део часа 5`				
Направити мању изложбу на табли и разговарати са ученицима о радовима. Анализирати колико је утицај контраста светло-тамно допринео утиску драматике.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, четке, посуде за воду, палете, заштита за клупе, крпице и други материјал за сликање			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 22	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, хеуристички, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	Корелација	историја, физика, математика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно-образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за контраст. Развијање способности за препознавање различитих начина коришћења контраста површина у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере, четке, посуде за воду, палете, заштита за клупе, крпице и други материјал за сликање	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на појам контраста. Подсетити ученике на час на коме су се бавили величинама у оквиру формата и показати неколико успешних радова. Указати ученицима на постојање контраста облика и празног простора на тим радовима. Подсетити ученике на градиво из шестог разреда и знања о комплементарним бојама. Подсетити ученике да комплементарне боје граде снажне контрасте.				
Главни део часа 35`				
Дати ученицима задатак да насликају силуету неког предмета или догађаја користећи само једну хроматску боју. Тражити од ученика да воде рачуна о величини силуете у оквиру формата. Тражити од ученика да небојену површину папира покрију другом бојом која ће стварати контраст боји насликане силуете. Напоменути да боја позадине може, али не мора бити комплементарна боји силуете. Подстицати ученике да експериментишу и да покушају да постигну снажан бојени контраст. У току рада обилазити ученике и вршити коректуру.				
Завршни део часа 5`				
Направити мању изложбу на табли и кроз разговор са ученицима анализирати односе површина силуете и празног простора као и бојених односа на радовима.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	Узорци различитих материјала: кожа, дрво, картон, папир, лан, памук, свила, вуна, вата, крзно, пластика... Танка жица, кљешта, селотејп, лепак.			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 23	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, истраживачки рад ученика, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	Корелација	историја, математика, физика, музичка култура, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 6. и 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, мануелна	
Васпитно - образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за контраст. Развијање способности за препознавање различитих начина коришћења контраста површина у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	узорци различитих материјала: кожа, дрво, картон, папир, лан, памук, свила, вуна, вата, крзно, пластика... Танка жица, кљешта, селотејп, лепак...	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на појам контраста. Подсетити ученике на градиво из шестог разреда и појам текстуре. Кроз примере из историје уметности указати ученицима на могућност стварања контраста на уметничком делу помоћу коришћења различитих текстура и материјала.				
Главни део часа 35`				
Дати ученицима задатак да направе скулптуру од донетих материјала. Тражити од ученика да, за своју скулптуру, искористе најмање два различита материјала. Усмеравати ученике да искористе различитост материјала као ликовну, али и као наративну вредност свог дела. За спајање елемената ученици користе танку жицу, конопац, селотејп или лепак.				
Завршни део часа 5`				
Направити мању изложбу у учионици и кроз разговор са ученицима извршити естетску анализу радова.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		глина, алати за обраду глине		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 24	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	Корелација	српски језик и књижевност, математика, историја, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, мануелна	
Васпитно - образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за контраст. Развијање способности за препознавање различитих начина коришћења контраста облика у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	глина, алати за обраду глине	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на појам контраста. Преко примера из историје уметности указати ученицима на постојање контраста између различитих облика: круг-квадрат, геометријски-слободни, природни-вештачки, испупчени-удубљени, пуни-шупљи итд.				
Појам комплементарности 35`				
Дати ученицима задатак да направе скулптуру под називом „Борба облика“, у којој ће искористити контраст најмање два различита облика. У току рада вршити коректуру и помагати ученицима при практичним проблемима.				
Завршни део часа 5`				
Направити мању изложбу у учионици и кроз разговор са ученицима анализирати неке од радова. Спремање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		глина, жица, алати за обликовање глине, кљешта		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 25	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст светлина, површина и облика у одређеном простору	Корелација	физика, биологија, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за контраст. Развијање способности за препознавање различитих начина коришћења контраста облика у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	глина, жица, алати за обликовање глине, кљешта	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз разговор подсетити ученике на градиво са претходних часова. Погледати неке од радова урађених на претходном часу и поново их анализирати кроз разговор са ученицима.				
Главни део часа 35`				
Дати ученицима задатак да направе скулптуру која представља две фигуре које су на неки начин повезане. (играчки пар, загрљени пар, мајка и дете...). Тражити од ученика да фигуре направе тако да једна буде од глине, друга од жице. У току рада обилазити ученике, подстицати их и помагати при практичним техничким проблемима.				
Завршни део часа 5`				
Краћа естетска анализа радова, разговор о контрасту облика и спремање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		кутије за ципеле, картон, маказе, лепак, темпере, оловке у боји, фломастери		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 26	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Сродност ликовних вредности у одређеном простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање осећаја за простор. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања. Развијање свести о складу ликовних вредности. Развијање способности за оплемењивање животног и радног простора.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	кутије за ципеле, картон, маказе, лепак, темпере, оловке у боји, фломастери	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз примере из историје уметности, архитектуре и дизајна упознати ученике са појмом сродности ликовних вредности. Указати ученицима на важност сродности ликовних вредности при обликовању ентеријера.				
Главни део часа 35`				
Дати ученицима задатак да у кутији за ципеле направе макету неке просторије по жељи. За прављење намештаја ученици користе картон и лепак, а за бојење темпере или фломастере у боји. У току рада подстицати ученике да се сете различитих елемената ентеријера и да све елементе уклопе у складну целину водећи рачуна о бојама, величинама, врстама облика, ритмовима и контрастима.				
Завршни део часа 5`				
Спремање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		кутије за ципеле, картон, маказе, лепак, темпере, оловке у боји, фломастери		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 27	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Сродност ликовних вредности у одређеном простору	Корелација	српски језик и књижевност, историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно-образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање осећаја за равнотежу у композицији и естетског процењивања. Развијање свести о складу ликовних вредности. Развијање способности за оплемењивање животног и радног простора.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	кутије за ципеле, картон, маказе, лепак, темпере, оловке у боји, фломастери	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Подсетити ученике на појам сродности ликовних вредности. Поново погледати неке од примера из историје уметности, архитектуре, дизајна и дизајна ентеријера и пејзажне архитектуре.				
Главни део часа 35`				
Ученици настављају рад започет на претходном часу. У току рада обилазити ученике, подстицати их и помагати при техничким проблемима.				
Завршни део часа 5`				
Направити мању изложбу радова у учионици. Кроз разговор са ученицима анализирати решења остваривања сродности ликовних вредности у одређеном простору.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 28	Датум:
Наставник		Тип часа	естетска анализа	
Школа		Облик рада	фронтални	
Наставна тема	КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Метод рада	вербални, демонстративни,	
Наставна јединица	Естетска анализа	Корелација	географија, биологија, историја, физика, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна	
Васпитно-образовни задаци	Развијање осећаја за простор. Развијање сензибилитета за равнотежу, контраст, ритам и сродност ликовних вредности у композицији. Развијање способности за препознавање различитих начина представљања простора у ликовним делима. Развијање способности естетског процењивања. Развијање способности за оплемењивање животног и радног простора.	Потребан материјал и прибор за практичан рад		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 10`				
Одвести ученике у музеј, галерију, уметнички атеље или на школску изложбу.				
Главни део часа 25`				
Пред оригиналним делима подстаћи ученике да дискутују о радовима. Подстицати дискусију и усмеравати разговор на начине на који су решени ликовни проблеми и на примењене ликовне технике.				
Завршни део часа 10`				
Повратак у учионицу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	оловке, картони, скалпели, рефлектор, платно, батеријске лампе, компакт диск плејер или други генератор звука			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 30 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 29	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, групни	
Наставна тема	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА ИГРЕ И ЗВУКА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица, игровне активности, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Обједињавање покрета игре и звука	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно-образовни задаци	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука. Развијање моторике. Развијање способности за уочавање повезаности медијских линија.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	оловке, картони, скалпели, рефлектор, платно, батеријске лампе, компакт диск плејер или други генератор звука	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 15`				
Упознати ученике са појмом мултимедије. Кроз разговор са ученицима набројати ученицима познате мултимедијалне уметности. Упознати ученике са појмовима: позориште, филм, анимирани филм, видео. Приказати ученицима неке од радова из историје уметности у којима је заступљено више медијских линија. Указати ученицима на њихову повезаност. Упознати ученике са позориштем сенки као посебном позоришном формом.				
Главни део часа 35`				
У сарадњи са ученицима изабрати адекватну причу из читанке за 7. разред. Подсетити ученике на радњу и набројати ликове из приче. Кроз разговор са ученицима припремити драматуршку адаптацију приче. Поделити ученике на четири групе. Прва група вежба изражајно читање текста и смишља звучну подлогу. Друга група израђује скице за лутке за позориште сенки. По припремљеним скицама исецају лутке од картона. Трећа група припрема сцену и изворе светлости: батеријске лампе, сијалице у боји, рефлектор... Четврта група, у сарадњи са наставником и осталим групама, упознаје се са основама сценског покрета да би се припремила за покретање лутки.				
Завршни део часа 5`				
Сређивање учионице.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		оловке, картони, скалпели, рефлектор, платно, батеријске лампе, компакт диск плејер или други генератор звука		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 30	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА ИГРЕ И ЗВУКА	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, игровне активности	
Наставна јединица	Обједињавање покрета игре и звука	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно- - образовни задачи	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука. Развијање моторике. Развијање способности за уочавање повезаности медијских линија.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	оловке, картони, скалпели, рефлектор, платно, батеријске лампе, компакт диск плејер или други генератор звуча	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Укратко поновити градиво са претходног часа: мултимедијалне уметности: позориште, филм, анимирани филм, видео. Поновити значај међусобне повезаности медијских линија. Подсетити ученике на припремљену причу са претходног часа.				
Главни део часа 35`				
Са ученицима поставити сцену за извођење представе позоришта сенки. Поделити ученицима задужења у представи. Покретање лутки, светло, звук. Направити неколико проба, а затим извести целу представу. Представу снимити камером или фотоапаратом са могућношћу видео записа.				
Завршни део часа 5`				
Заједно са ученицима погледати снимак представе и анализирати на који начин се у њој повезују покрет, игра и звук.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 31	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе		
Школа		Облик рада	фронтални, групни		
Наставна тема	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА ИГРЕ И ЗВУКА	Метод рада	вербални, демонстративни, истраживачки рад ученика		
Наставна јединица	Обједињавање покрета игре и звука	Корелација	српски језик и књижевност, историја, музичка култура, физичко васпитање		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка		
Васпитно- образовни задачи	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука. Развијање моторике. Развијање способности за уочавање повезаности медијских линија. Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад			
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.				
Уводни део часа 15`					
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходних часова. Поновити појам мултимедије. Кроз различите примере указати ученицима на могућности комбиновања различитих медија у оквиру једног уметничког дела. Упознати ученике са појмом перформанса као начином уметничког изражавања. Објаснити ученицима разлику између перформанса и позоришта.					
Главни део часа 20`					
Дати ученицима задатак да у паровима осмисле перформанс на тему по жељи у трајању од неколико минута. Кроз разговор са ученицима помагати при избору теме и могућим начинима реализације. Подсећати ученике на различите могућности коришћења тела при извођењу перформанса, као и могућност укључивања различитих медија.					
Завршни део часа 10`					
Ученици по групама излажу своје идеје.					
Потребан материјал и прибор за следећи час			реквизити по потреби		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 32	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, групни	
Наставна тема	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА ИГРЕ И ЗВУКА	Метод рада	вербални, хеуристички, приступ демонстративни, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Обједињавање покрета игре и звука	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	помоћно-техничка мануелна аудио-визуелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука. Развијање моторике. Развијање способности за уочавање повезаности медијских линија. Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	реквизити по потреби и идеји ученика	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходог часа: мултимедија, перформанс. Поновити знања о перформансу као средству уметничког изражавања.				
Главни део часа 30`				
Ученици изводе своје перформансе. Након сваког извођења указати ученицима на одређене квалитете сваког перформанса.				
Завршни део часа 10`				
У сарадњи са ученицима изабрати неколико најуспешнијих перформанса и поново их извести. По могућности снимити их видео камером.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		прибор за цртање и писање		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ			7. разред	Редни број часа: 33	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе		
Школа		Облик рада	фронтални, групни		
Наставна тема	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА ИГРЕ И ЗВУКА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица		
Наставна јединица	Обједињавање покрета игре и звука	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика		
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка		
Васпитно- образовни задачи	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука. Развијање моторике. Развијање способности за уочавање повезаности медијских линија. Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	прибор за цртање и писање		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.				
Уводни део часа 5`					
Кроз разговор са ученицима укратко поновити градиво са претходних часова. Поновити појам мултимедије, позоришта, филма, перформанса. Упознати ученике са појмом видео спота као кратке форме уметничког изражавања. Указати ученицима на основне карактеристике видео спотова.					
Главни део часа 35`					
Поделити ученике у групе. Свакој групи дати задатак да осмисли снимање кратког видео спота. Теме могу бити школа, школски спортски клуб, нека од секција, или неки од школских пројеката. Тражити од сваке групе ученика да заједнички осмисли сценарио видео спота. Задужити одређене ученике из сваке групе за осмишљавање појединачних елемената спота: стори-борда, костима, светла, реквизита, звука.					
Завршни део часа 5`					
Групе излажу своје планове. Кроз разговор анализирати могућности снимања видео спотова на следећем часу. Прилагодити сценарије условима у учионици.					
Потребан материјал и прибор за следећи час	предвиђени реквизити и костими, видео камере, фотоапарати или мобилни телефони са могућношћу видео-записа				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 34	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, групни	
Наставна тема	ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА ИГРЕ И ЗВУКА	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Обједињавање покрета игре и звука	Корелација	српски језик и књижевност, историја, физика, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно-образовни задаци	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање динамике приликом повезивања покрета и звука. Развијање моторике. Развијање способности за уочавање повезаности медијских линија. Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	предвеђени реквизити и костими, видео камере, фотоапарати или мобилни телефони са могућношћу видео-записа	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз разговор са ученицима укратко поновити градиво са претходних часова. Поновити појам мултимедије, позоришта, филма, перформанса, видеа.				
Главни део часа 35`				
Ученици приступају реализацији својих видео спотова. У току рада обилазити ученике и помагати при реализацији. У току рада свим ученицима скретати пажњу на интересантна решења појединих група.				
Завршни део часа 5`				
Прикупљање снимљеног материјала.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		фотоапарати, мобилни телефони са камерама, школски фотоапарат		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 35	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада, вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, групни	
Наставна тема	ФОТОГРАФИЈА	Метод рада	вербални, хеуристички, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Фотографија	Корелација	историја, физика, хемија, грађанско васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање интересовања и способности за самостално откривање визуелних -појава и законитости-посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање интересовања за оплемењивање и заштиту природе и унапређење културе живљења. Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	фотоапарати, мобилни телефони са камерама, школски фотоапарат	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 15`				
Упознати ученике са настанком и историјатом фотографије. Објаснити ученицима принцип рада фотографског апарата. Указати ученицима на важност и заступљеност фотографије у савременом животу. Подсетити ученике на градиво са претходних часова о композицији, ритму и контрасту и преко примера из историје фотографије упознати ученике са правилима фотографске композиције. Објаснити ученицима појам фотографског кадра.				
Главни део часа 20`				
Дати ученицима задатак да направе фотографију свог друга из клупе. Указати ученицима на деформације које се јављају при сликању из непосредне близине. Указати ученицима на могућност снимања из различитих углова. Указати ученицима на разлику између фотографија снимљених помоћу природног осветљења и оних уз помоћ блица. Тражити од ученика да, да воде рачуна о позадини, да експериментишу са различитим програмима за снимање и да направе што већи број фотографија.				
Завршни део часа 10`				
Кроз разговор са ученицима анализирати неке од направљених фотографија. Кроз разговор поновити градиво о композицији, ритму и контрасту у фотографској композицији. Изабрати неке од фотографија и однети их на развијање у фотографску лабораторију.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		фотоапарати, мобилни телефони са камерама, школски фотоапарат		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		7. разред	Редни број часа: 36	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ФОТОГРАФИЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Фотографија	Корелација	историја, физика, хемија, грађанско васпитање, техничко образовање и информатика	
Извори и литература	уџбеник за 7. разред	Наставна средства	мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање интересовања и способности за самостално откривање визуелних -појава и законитости. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање интересовања за оплемењивање и заштиту природе и унапређење културе живљења. Развијање способности за креативно и апстрактно мишљење.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	фотоапарати, мобилни телефони са камерама, школски фотоапарат	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа 5`				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходног часа: историја фотографије, принцип рада фотоапарата, фотографска композиција. Погледати неке од фотографија направљених на претходном часу.				
Главни део часа 35`				
1. Извести ученике у двориште школе или оближњи парк. Тражити од ученика да нађу интересантне мотиве за фотографисање и да их фотографишу из различитих углова, различито их кадрирајући и да користе различите програме снимања. (25 мин.) 2. У току рада бирати интересантне фотографије и указивати ученицима на њихове квалитете. (10 мин.)				
Завршни део часа 5`				
Повратак у учионицу.				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ДАТУМ:

БЕЛЕШКЕ

A large white rounded rectangular area containing 30 horizontal dotted lines for writing notes.

Јован Глигоријевић

МЕТОДИЧКИ ПРИРУЧНИК ЗА НАСТАВУ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ
у седмом разреду основне школе

ИЗДАВАЧ

БИГЗ школство д. о. о.

11000 Београд, Булевар војводе Мишића 17, III

ЗА ИЗДАВАЧА

Мирјана Милорадовић

ЛЕКТУРА И КОРЕКТУРА

Марија Митић